

342

Komitet Polek
20. Polaków ^{P 124} i Niemca
Kl. Auschwitz.

+
SZCZEPANIAK
zd. GOZDEK
JÓZEFA 1

342

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

342/45K

Szczepaniak Józefa
z d. Gozdek

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓ K-6,5.G.

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora —

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓2

VI. Fotografie —

II/1. Relacja właściciela

- Relacja o międzyzyciej uczestniace walk o niepodleglosc!
 - Szekpaniak Józefa - zestawie na podst. posiadanych materiałów A. Korczyński. Podpisane M. Szekrzyk, Katowice, lipiec, 1970r. Msp. puebitka. oryg. k. 3, s. 1-3.
- Pierwsza strona tej samej relacji bez dalszego ciągu. Msp. puebitka. oryg. k. 1, s. 4.
- Biogram Szekpaniak Józefa z d. Gozdek opr. pna Piotra Ściera (za zgodność M. Korczyński. Msp. oryg. k. 2, s. 5-6.

135 1/4
196 1/2
22/9/57/8

S Z C Z E P A N I A K K J Ó Z E F A

I. Dane osobiste

1. Szczepaniak Jozefa z domu Gozdek w Altendorf Westfalia
2. Urodzona 3 kwietnia 1903 roku, zginęła na wiosnę 1944 w Oświęcimiu.
3. ~~Katka~~ Córka gornika Jana Gozdek i Heleny z domu Maleszka.
4. Środowisko -Gozdekowie i Maleszkwie przybyli do Westfalii w ub.stuleciu.
5. W latach od 1909 do 1917 uczęszczała do szkoły powszechnej w Altendorf.

II. Okres przedwojenny do 1.IX.1939r.

1. W 1918 roku rozpoczęła pracę praktykancką w Banku Przemysłowców w Gelsenkirchen. W latach 1921 do 1923 była urzędniczką w Banku Robotników w Bochum. W tym samym roku przeniosła się na Śląsk do Opola i rozpoczęła pracę w sekretariacie Związku Polaków w Niemczech.
2. Za przykładem rodziców udzielała się początkowo w Westfalii a później w Opolszczyźnie dla sprawy polskiej. W 1924 roku zawarła związek małżeński ze Stefanem Szczepaniakiem, kierownikiem Związku Polaków w Niemczech, Dzielnicą I w Opolu. U boku męża walczyła o każde polskie prawo i o każde polskie słowo. Urodzonej w 1925 roku córce Stefani-Haliny niemiecki Urząd Stanu Cywilnego w Opolu odmówił zapisu imion w pisowni polskiej. Powołując się na Konwencję Genewska wywalczyła z mężem po półrocznych staraniach rozstrzygnięcie na korzyść Stefani-Haliny. Na te same przykrości napotkali Szczepaniakowie przy zgłaszaniu urodzonych synów; Jana-Jacka, i Jozefa-Zbigniewa, jako skromna ale stanowcza i chętna do pracy społecznej działała przede wszystkim od początku założenia Komitetu Polek przy Dzielnicy I-szej Związku Polaków w Niemczech, którego była przewodniczącą. We wszystkich miastach powiatowych opolszczyzny pozakładała Oddziały i Komitety Polek i obsługiwała je przy okresowych zebraniach, zjazdach, urządzanych gwiazdkach, obchodach święconego i innych spotkaniach. Organizowała z ramienia tego Komitetu wyjazdy 4 dzieci

1/1/2
 polskich na kolonie do Kraju. Wyróżniała się gorliwą działalnością w ruchu kobiecym na Opolszczyźnie. Notatka gestapo z dnia 25.1.1937 r. stwierdza, że pod jej kierownictwem polski ruch kobiecy nie zatracił aktywności. Niezależnie od tej działalności była członkinią istniejącego w Opolu chóru mieszanego "Lutnia".

W pracy społecznej udzielała się do chwili wybuchu^{II} wojny światowej.

III. Okres okupacji do maja 1945 r.

We wrześniu 1939 roku aresztowano jej męża i osadzono z całą grupą działaczy śląskich w obowię koncentracyjnym Buchenwald. W lecie 1942 r. aresztowano ją razem z siostrami Wandą Langowską i Heleną Gozdek za działalność konspiracyjną. Wszystkie 3 siostry osadzono w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu, gdzie zginęły z powodu zarażenia się tyfusem na wiosnę w 1943 r..

Na podstawie informacji i materiałów posiadanych przez Antoniego Wilczka zam. w Gosławicach pow. Opole opracował Piotr Świerc.

WAP Wrocław. R.O. 1937-653, R.O. 1936-459, R.O. 1936-231, R.O. 1933-135, 333, 417 458, R.O. 1934-77, 258, 115, 104, R.O. 1937-126, 393, 253, 653, WAP Wrocław R.O. 2127-191, 2122-22.

Za zgodność z maszynopisem uzyskanym od Dr Alojzego Targa.

A. Korczyńska

Pogmatwane drogi Ryszard Hajduk Warszawa MON 1976 r str. 98

- We Wrocławiu powstała grupa "Olimp" założyli ją przybysze z Wielkopolski Roman Wyderkowski, Alojzy Marszałek, bracia Edward i Aleksander Danczykowie, Alfons Weber - wszyscy oficerowie rezerwy wojska polskiego. Wokół grupy skupiła się miejscowa Polonia ; Dr med. Stefan Kuczyński, student Uniw. Bolońskiego Ludwik Pietrasiński, dr Tadeusz Kania, Franciszek Juszcak, Wanda Langowska /żona redaktora Jana Langowskiego/ więzionego od października 1939 r. w obozie w Buchenwaldzie i jej siostry Helena Gozdek i Jozefa Gozdek-Szczepaniakowa,
- Str. 113 5 czerwca 1942 roku zlikwidowany został "Olimp" wrocławski. W obozie koncentracyjnym w Gross-Rosen zginęli ; Roman Wyderkowski, Rafał Twardzik, Alojzy Marszałek, Władysław Wachowiek i Stanisław Grzesiowski. Udorzono również w miejscową Polonię. Z rąk gestapo zginęła cała rodzina Pietrasińskich z wyjątkiem Ludwika, który od niedawna przebywał z brawo na studiach w Bolonii. W Oświęcimiu znalazły śmierć 3 siostry. Wanda Gozdek-Langowska, Jozefa Gozdek-Szczepaniakowa i najmłodsza z nich

"raciborzanka"... Na karę 4 ch lat ciężkiego więzienia została
skazana Jadwiga Kauczorówna.

Z posiadanych materiałów zestawila A. Korczyńska

Katowice lipiec 1978 r.

Janeyli dl

I. Dane osobiste.

1. Szczepaniak Józefa z domu Gozdek
2. urodz. 3 kwietnia 1901 r. w Altendorf Westfalia, zgonęła na wiosnę 1944 r. w Oświęcimiu,
3. córka górniko Jana Gozdek i Heleny z d. Maleszka
4. środowisko Gozdkowie i Maleszkowie przybyli do Westfalii w ub. stuleciu
5. w latach od 1909 do 1917 uczęszczała do szkoły powszechnej w Altendorf,

II. Okres przedwojenny do 1.09.1939 r.

1. W 1918 r. rozpoczęła pracę praktykancką w Banku Przemysłowców w Gelsenkirchen. W latach 1921 do 1923 była urzędniczką w Banku Robotników w Bochum. W tym samym roku przeniosła się na Śląsk do Opolu i rozpoczęła pracę w sekretariacie Związku Polaków w Niemczech.
2. Za przykładem rodziców udzielała się początkowo w Westfalii, a później w Opolszczyźnie dla sprawy polskiej. W 1924 r. zawarła związek małżeński ze Stefanem Szczepaniakiem, kierownikiem Związku Polaków w Niemczech, Dzielnicą I w Opolu. U boku męża walczyła o każde polskie prawo i o każde polskie słowo. Urodzonej w 1925 r. córce Stefani-Haliny niemiecki Urząd Stanu Cywilnego w Opolu odmówił zapisu imion w pisowni polskiej. Powołując się na Konwencję Genewską wywałczyła z mężem po półrocznych staraniach rozstrzygnięcie na korzyść Stefani-Haliny. Na te same przykrości napotkali Szczepaniakowie przy zgłaszaniu urodzonych synów Jana-Jacka i Józefa-Zbigniewa, jako skromna ale stanowcza i chętna do pracy społecznej działała przede wszystkim od początku założenia Komitetu Polek przy Dzielnicy I-szej Związku Polaków w Niemczech, którego była przewodniczącą.

We wszystkich miastach powiatowych Opolszczyzny pozakładała Oddziały i Komitety Polek i obsługiwała je przy okresowych zebraniach, zjazdach, urządzanych gwiazdkach, obchodach święconego i innych spotkaniach.

Organizowała z ramienia tego Komitetu wyjazdy dzieci polskich na kolonie do Kraju. Wyróżniała się gorliwą działalnością w ruchu kobiecym na Opolszczyźnie. Notatka Gestapo z dnia 25.1.1937r. stwierdza, że pod jej kierownictwem polski ruch kobiecy nie zatrić aktywności. Niezależnie od tej działalności była członkinią istniejącego w Opolu chóru mieszanego "Łutnia".

W pracy społecznej udzielała się do chwili wybuchu II. wojny światowej.

III. Okres okupacji do maja 1945 r.

We wrześniu 1939 r. aresztowane jej męża & osadzone z całą grupą działaczy śląskich w obozie koncentracyjnym Buchenwald. W lecie 1941 r. aresztowano ją razem z siostrami Wandą Langowską i Heleną Gozdek za działalność konspiracyjną. Wszystkie 3 siostry osadzone w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu, gdzie zginęły z powodu zarażenia się Tyfusem na wiosnę 1943 r.

ARCHIWUM 1/175
POL. 135 Słask
data: 9. 1978

zd. Gozdek

SZCZEPANIAK ✓ Józefa / 1903 - 1943 / urodzona 3.IV.1903 r w Altendorf/ Westfalia/ , jako córka górnika Jana Gozdek i matki z domu Maleszka. Godkowie i Maleszkowie przybyli do Westfalii w ubiegłym stuleciu. Do szkoły powszechnej uczęszczała Józefa Gozdek w latach 1909 do 1917 w Altendorf. W 1918 r rozpoczęła pracę praktykancką w Banku Przemysłowców w Gelsenkirchen, a od 1921 do 1923 była urzędniczką w Banku Robotników w Bochum. W tym samym roku przeniosła się na Śląsk do Opolu i rozpoczęła pracę w sekretariacie Związku Polaków w Niemczech w Dzielnicy I. Za przykładem rodziców udzielała się początkowo w Westfalii , a później na Opolszczyźnie w pracy społecznej dla sprawy polskiej. W 1924 r zawarła związek małżeński ze Stefanem Szczepaniakiem , kierownikiem Związku Polaków w Dzielnicy I w Opolu. U boku męża walczyła o każde polskie prawo i o każde polskie słowo. Urodzonej w 1925 r córce Stefani Halinie niemiecki urząd stanu cywilnego w Opolu odmówił zapisu imion w pisowni polskiej. Powołując się na konwencję genewską wywalczyła z mężem po półrocznych staraniach rozstrzygnięcie na korzyść Stefani Haliny. Na te same przykrości napotkali Szczepanikowie przy zgłaszaniu urodzonych synów, Jana Jacka i Józefa Zbigniewa.

Jako skromna ale stanowcza i chętna do pracy społecznej działała przede wszystkim od jego założenia w Komitecie Polek przy Dzielnicy I Związku Polaków w Niemczech , którego była przewodniczącą. We wszystkich miastach powiatowych Opolszczyzny przekładała Oddziały Komitetu Kobiet i obsługiwała je na okresowych zebraniach, zjazdach, urządzanych gwiazdkach, obchodach święconego i innych spotkaniach. Organizowała z ramienia tego komitetu wyjazdy dzieci polskich na kolonie do Kraju. Wyróżniała się gorliwą działalnością w ruchu kobiecym na Opolszczyźnie. Notatka Gestapo z dnia 25.I,1937 r stwierdza, że pod jej kierownictwem polski ruch kobiecy nie ~~stracił~~ /zatracił/ aktywności. Niezależnie od tej działalności była członkinią istniejącego w Opolu chóru mieszanego 'Lutnia'. W pracy społecznej udzielała się aż do chwili wybuchu II Wojny Światowej. We wrześniu 1939 r aresztowano jej męża i osadzono z całą grupą działaczy śląskich w obozie koncentracyjnym w Buchenwald. W lecie 1942 aresztowano ją wraz z siostrami Wandą Langowską i Heleną Gozdek za działalność konspiracyjną. Wszystkie trzy siostry osadzono w obozie koncentracyjnym w Dźwięcimiu, gdzie zginęły z powodu zarażenia się tyfusem na wiosnę w 1943 r.

Zródła: informacji udzielił Wilczek Antoni , zam. w Gosławicach

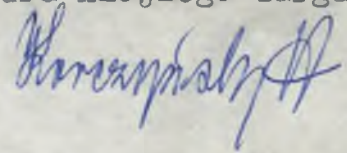
11/6

pow Opole na podstawie materiałów własnych : WAP Wrocław R.O.
1937 - 653, R.O 1936/ 459, R.O. 1936/231 , R.O. 1933/ 135,R.O.
1933/ 333, R.O. 1934 7/ń , R.O. 1934/ 258, R.O. 1934/ 115 ,
R.O. 1937/ 126, R.O. 1937/ 393 , R.O. 1937/ 253 , i R.O. 1937/ 653

~~Piotr Świerc~~

Piotr Świerc

za zgodność z maszynopisem uzyskanym od dra Alojzego Targa

J. 342/WSK

AK
Śląsk

+ SZCZEPANIAK Józefa
z d. Gozdek

v. Wypisy ze źródeł - nazwiskowe karty
informacyjne: 2.

+ Gozdek-Szorepaniakowa Józefa

135/52

17 K

12. Przechodowski St. i inni "Kucholka Smierci" Lipole 1973

str 88

135 Ś

+ Szczepanik Józefa z d. Gozdek

działaczka polonijna w Opolu

aresztowana latem 1942, zginęła razem

z siostrami Gozdek Helenie, Raabówną

i Wandą Gozdek - Łanową

w Biryżynie wiosną 1943

1.

2.

3. PNIK, AK

+4. Sojka Ite uiotara

6. "Stawka"

8. Ite uiotara, -

12. Rel. list. 13/sl. - 2 szt. Zuzachin

ank. 26 9/10 - H. Sojka

5. - A -

7. VI. 1942 arept. Sorn.
22 X. 1942 gilotyua Kret.

9. 26. VII. 1942
Sornozin

+ Szczępaniak Józefa z d. Gordek

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej

po: *AB5-119ak*
data wstąpienia: *1945*

Robi me spóźniony zinn

*Tamgony
Gpote*

Szepeaniak Józefa

SZCZEPANIAK JOZEFA

